

SEREGÉLY ORSOLYA

Lujza

Emlékszem Lujzára, és arra is, hogy féltem tőle, amikor először láttam. Az első napomat töltöttem az óvodában az apró székek és asztalok mellett, amelyek mind rettenetesen nagyoknak tűntek, és a terem közepére voltak helyezve. Az asztalon képeskönyvek hevertek, lassan betűztem az egyiket. Nem is vettem észre az ajtó nyílását, csak akkor emeltem fel a fejem, amikor irdatlan bőgésre lettem figyelmes. Ott állt ő. Hatalmas, tenyeres-talpas lány, szőke hajjal, ami rakoncátlan csomókban lógott. Lila nadrágot viselt, amire szoknya volt húzva, majd az egészre egy nagy, elnyújt kötött pulcsi és kardigán. Ő állt az ajtóban bömbölve, én ültem a széken, és néztem. Nem értettem, mi a baj, mi történhetett, de borzalmasan féltem ettől a hatalmas lánytól. Lujza a kilincsbe csimpaszkodva ordított, maszatos arcán patakokban folytak a könnyei. Mint az újszülöttnak, akit most rángattak a világra, úgy vöröslött a feje a sírástól. Rájöttem, hogy már láttam ezt a lányt, hiszen a környékünkön lakott. Sokszor próbált minket megverni, kiabált ránk, de sosem értettük. Most pedig itt állt előttem a kilincsbe kapaszkodva, szinte letörve azt. Csak sírt, sírt kétségbeesetten, kérlelve a nagymamáját, hogy jöjjön vissza érte.

Az óvodás évek elszálltak. Sokat játszottunk a friss levegőn, mondókákat tanultunk. Az ország mindeközben háborúzott. Egy időben nem is kellett mindennap bemennünk, csak édesapám vitt el motorral a kötelező év végi fényképezkedésre. Volt egy Kolibri márkájú motorbiciklijje, krétapiros, pöfögő hangú, azon ültünk, én az apró kezeimmel át sem értem apukám derekát, a kabátját markoltam, és féltem, hogy leesek. Kiskoromban sokat féltem. Kevés emlékem van ebből az időből, de a

reggeli hideg szelet még most is érzem, ahogy az arcomba vág, és a motor berregését is hallani vélem, ha behunyom a szemem. Emlékszem a szürke hajnalokra, amikor az égen a völgy fölött talán csak egy-két nap-sugár játszott.

Az óvodában szerettem volna felvenni a szobapapucsomat, de Lujza a cipőösszeakasztó tetején ült, ordított, és papucssal bombázta a többi óvodást. Én bemásztam az asztal alá az akkori szerelmemmel, és vártam, mikor dobja ki az én cipőmet is. Mire az óvónéni megérkezett, Lujza kártikus állapotban nevetett, és ugrált a kissekretény tetején. Az óvónéni megverte, ő bömbölni kezdett, és egész nap folytatta a pityergést egy sarokban. Ha néha kimehetett az udvarra játszani, jobbára csak szaladgált, mint egy megvadult kóbor kutya, hangosan hahotázva.

Aztán az általános iskolát már külön tagozaton végezte, így nem sokat láttuk. Egy időre el is felejtettem, hogy létezik, hiába lakott a környékünkön, így az sem tűnt fel, hogy már nem jár iskolába. Elkezdett az édesapjával együtt dolgozni, főleg kinti munkákat végeztek. Fát vágtak, fűrészeltek, udvarokat, helyiségeket takarítottak ki. Egy kis kocsin tartották a szükséges felszerelést, amit mindig Lujza tolt. Nagyon büszke volt arra, hogy dolgozik, és hogy ilyen nagyra nőtt. Erős is volt, amikor utoljára megállt mellettem, úgy néztem, hogy egy jól célzott lökéssel a létezéséből is kiboríthatna.

Persze sok pletykát lehetett hallani. Amikor egy tanyára érkezett a munkáscsapat, egy idősebb férfi is csatlakozott a családi vállalkozásba. Lujza ekkor a mi házunknál is sokat dolgozott, ott mesélte dicsekedve, hogy ez a férfi arra kérte, fürödjének együtt meztelenül, amíg az apja nincs a tanyán. Azt mondta, hogy ez az ember szereti őt, és el fogja venni őt feleségül.

Aztán megérkezett a nyár. A helyi alkoholista gárda minden este a közeli kisbolt előtt gyülekezett, ahol a fűzfából kialakított padon vitatták meg az élet nagy dolgait. Az út túloldalán a régi vasút maradványai, egy betemetett árok, fák és rövid házsor állt. Lujza sok időt töltött ebben a társaságban, élvezte a figyelmet, az illetlen beszélgetéseket, csillogó szemmel hallgatta a férfiak csipkelődését. Párszor el is tűnt hol az egyik, hol a másik idősebb férfival, mígnem egy nap hallottuk a hírt, hogy Lujza teherbe

esett. Az apja dühös volt, de hiába próbálta a lányát távol tartani ettől a társaságtól. Amikor Lujza megszült, szinte azonnal elvették tőle a gyermeket. Sírt, üvöltött, könyörgött, csakúgy, mint első nap az óvodában, maszatos arcán a könnyek patakokban folytak, még úgy is, hogy nem igazán értette, mi történt vele.

A faluban az emberek beszéltek. Arról, hogy Lujza élvezzi a figyelmet, és hogy igazából ezt ő akarta. Azóta Lujza újra dolgozik, és továbbra is együtt tölti idejét ezekkel az idős, zavart férfakkal. A közönyös falubeliek azzal nyugtatják magukat, hogy ez rendben van így, és különben is, Lujza felnőtt nő, és tud magára vigyázni. A tücskök és bogarak pedig tovább zümmögnek a hosszú, fülledt nyári éjszakákon, de valaki már nem tud tükörbe nézni, mert érzi, hogy a néma utcákon az emberek nem figyelnek egymásra.

György

György pontosan úgy nézett ki, mint egy angol fiatalember. Alacsony, karcsú, ám férfias alkatú, széles vállú, sötét hajú volt, szakálla sápadt arcot takart. Vizes, zöld szeme idegesen nézett elmerengve a semmibe. Sárga fogai közül a mondatok ritmikusan gördültek elő, így az ember akaratlanul is felfigyelt a hangszínére és a mondandójára. György arcán mindig a paranoia kezdetleges jelei ültek, aggodalom és feszültség bujdosott a tekintetében. Ez a paranoia megbélyegezte a mindennapjait. Apró kezeivel feszülten simított végig sötét haján és szakállán. Néha a mutatóujja megállt a szájánál, az ajkain dobolva. Egyenes orrát magasra tartva gondolkodott azon, hogy mivé lett a világ.

György mindennap korán akart kelni, hogy időben elkezdje tevékenységeit. Kávét nem ivott, ha viszont megkínálta valaki, akkor akár napi három-négy bögrével is legurított, majd attól lett ideges, hogy a koffein hogyan fog rá hatni. Ekkor általában arra az elhatározásra jutott, hogy átáll a vegán és paleo étrendre. György általában dél és egy óra között kelt fel, első dolgai között a közösségi média felületeinek ellenőrzése, valamint a tőzsde árfolyamának követése szerepelt.

György valóságában minden jobban csillogott és különlegesebb volt, mint egyébként, és erre büszkén hivatkozott társaságban.

Ám a valóság Györgytől függetlenül működött. Abban a valóságban a hideg lakás nyirkos padlóján mezítláb állva kémlelte alsónémben a légkondicionálót, amit már napok óta nem tudott bekapcsolni, hiába mutatott a kinti hőmérő mínusz fokokat. A mosatlan edények az apró mosogatóban tornyosultak. Ebédlőasztalán több pa-

pírdarab, számítógép, útlevel hevert szertesztét. Éjjeli asztalkáján a fekete bőrkötéses jegyzetfüzete mellett, amibe a teendőit írta fel, és az éjjeli álmait jegyezte le, a következő könyvek sorakoztak:

Túlélni az apokalipszist

Az emberi fekália feldolgozhatósága

Hogyan gyógyítsunk otthon?

György régóta készült a világvégére, és arra, hogy hamarosan vízözönnel vagy éhínséggel sújt mindenkit. Ezért már időben készülni kezdett, megtakarított pénzét ezüstkanalakra és -villákra, valamint aranyérmekre váltotta, hiszen ha eljön az apokalipszis, a bankkártyának nem lesz sok értelme. Az arany meg az ezüst örök érték, és a legkönnyebb ezeket evőeszközökben beszerezni. Ezenkívül volt nála fotó a szüleiről, akiket soha nem fog már látni, egy-két apró emléktárgy, kés, iránytű és egy kabát, amibe ha jeges vízbe dobnák, ő akkor sem fagyyna meg.

György szeretett volna barátokat, ám képtelen volt kapcsolatokat kialakítására. Nehezen tudott figyelni az új emberekre, és mint a megakadt, régi bakelit lemez, ugyanazokat a történeteket mesélte újra és újra.

A szombat estéket általában a lakásán töltötte, az ajtókat és ablakokat kitérve engedte be a hideg levegőt, hiszen az apokalipszis után az alaphőmérséklet mindig fagyponthoz alacsonyabb lesz, így jobban megéri felkészülni rá.

György sokat böjtölt. De ha nem böjtölt, akkor rengeteget evett. Egyszer eljátszotta, hogy hajléktalan, és napokig kávézóban ült a laptopjával, kávékat iszogatva. A Hyde Parkban galambokat lesett, és kenyérmorzskákkal etette őket. A sötét napok teltek, a vonatok a pályaudvaron érkeztek és elindultak, ő pedig csak a padon ülve, kávéval a kezében várt valaminek a kezdetére.

Péter

Péter magas, lóarcú fiú volt, kiálló fogakkal, kerek szemüveggel, katonásan vágott hajjal. Mindig sötét ruhákban járt, és a nyakát előretolta, mint egy teknősbéka. Keze hosszan lógott vékony teste mellett, és általában vihogott, miközben a nyakát húzta a válla felé. Fura dolgokat beszélt, egy osztályt bukott, de senki sem tudta, miért.

Egyszer bezárta az öccsét egy aknába. A falusi házak udvarán gyakran van egy akna, ami a fűrott kút pumpáját rejt. Péter lecsalta oda az öccsét, majd rácsukta a fémfedőt, és otthagya egész napra. Szadista hajlamai kezdetben állatok bántalmazásában teljesedtek ki. Mindennapos volt számára a nyulak és a macskák fojtogatása és felboncolása.

Az iskolában nem bántották, de nem is kedvelték. Sokat dicsekedett azazal, hogy szabadidejében hogyan bánt el egy macskával, de senki nem figyelt fel rá.

Egyik nap ő volt az ügyeletes. Nekem edzésem volt, így az utolsó óra után várnom kellett. Az ügyeletes padnál ültem és uszonnáztam, Péter mögöttem ült, de nem szólalt meg. Felálltam. Kék pulóvert viseltem, vékony szálú hajam hátra volt csatolva, fehér tornacipőben álltam a pepita kövön, hallgatva a csendet. Elindultam a hosszú folyosón az iskola mosdója felé. Lépteim puhán visszhangoztak, a tantermekből diákok és tanárok hangját hallottam. Sütött a nap, már tavaszodott, de még nedves, hideg volt kint minden. A barna csempe vizesen csillogott, a mosdó dohos, hús szaga már belépéskor megcsapta az orrom. Dolgom végeztével kiléptem a mosdóból, és Péter ott állt előttem, letolt nadrággal, a nemi szervét szorongatva.

Megállt bennem az ütő. Láttam, ahogy mozog a szája, de nem hallottam semmit, csak felkaptam a szemetest, hozzávágtam, visszarohtam a mosdóba, és magamra zártam az ajtót. Mintha órák teltek volna el. Zúgott a fülem, potyogtak a könnyeim, a félelem a torkomat szorongatva, elnémultam. Görcsösen szorítottam a kilincset, remegtem. A csöngő hozott vissza a valóságba, feleszméltem, hogy ezek szerint Péter már visszatért az ügyeletes helyére. Kirontottam a fürdőből. Érdekes, nem is emlékszem, hogy megmostam volna a kezem, vagy az arcom. A levegőt kapkodva, még mindig csendben zokogva eljutottam az első osztályteremig, és a tanítóhoz fordultam. Nem tudtam elmondani, hogy mi történt, tátogtam, mint egy hal, és közben a fiúra mutogattam a csengőnél. A tanító rájött, hogy mi történhetett. Mire eljutottam az edzésre, valamennyire megnyugodtam. Az esetet követte egy osztályfőnöki óra, majd egy beszélgetés a pszichológussal. Nem emlékszem, hogy ekkor Péter jelen volt-e, arra viszont igen, hogy több lány is panaszt tett rá. Innentől kezdve a diákok határozottan kifejezték érzéseiket bukkolt társuk iránt. Minden nap keservesen telt a számára, mígnem az édesanyja berontott osztályfőnöki órára, mindennek elmondta a gyerekeket, és kivette az iskolából. Később hallottuk, hogy Péter megerőszkolta az édesanyját és összeverte az öccsét. Azóta Péter még mindig ott lakik a sarki házban, a mező mellett. Az utcákat járja, telefonhívásokat játszva. Hol a menedzsmenttel beszél, hol az igazgatóval. Ő maga pedig a főnök. Embereket rúg ki a süket vonalon keresztül, és a kezdő boltos lányokat hitegeti azzal, hogy gazdag és jó munkája van. Bár senki nem hisz neki, ő maga ebben a megtört valóságban élí mindennapjait, piszkos ruhában, elhanyagoltan, süket telefonokat hallgatva.

Gizella

Gizella már akkor öreg volt, amikor megismertem, de a kora sosem változott, mindig ugyanolyan öregnek láttam. Nagy, kerek szemei voltak, a bőre rézszínű. Vastag kezei és lábai dökögve jártak testével ide-oda billegve. Néha gallyakat húzott haza, ilyenkor ruhájának szürkésege mintegy egybeolvadt a rőzsével. Egy omladozó vályogházban lakott, apró kék ablakokkal, kék vaskapuval.

Egyik éjjel, három körül valaki dörömbölt a bejárati ajtón. Nagy volt a riadalom, hiszen a kaput bezárva tartottuk, nem lehet megbízni már az emberekben úgy, mint valamikor régen. A dörömbölésre az egész ház felriadt. A szakadó esőben ott állt Gizella mezítláb. – Betörték a házamba. Az ablakon át elvitték a kályhát és a karácsonyfát. Engem elvittek a völgybe, és élve akartak eltemetni, de megszöktem, elszaladtam, és meg sem álltam, míg ide nem értem. Szegény Júlia kint maradt, ő most itt sír az udvaron, de engem el kell, hogy bújtassanak, gyorsan, mert bármikor jöhetnek értem.

Édesapám pólóban és alsónadrágban állt a megtört öregasszony előtt. A néni zokogott, apám arcán pedig az a sokszor látott ránc jelent meg, ami mindig akkor bújik elő homloka közepén, amikor tehetetlenül aggódik. A szemöldökét felhúzva végigsimított borostás állán, majd javasolta édesanyámnak, hogy hozzon egy széket Gizellának, amíg ő telefonál. Gizella leült, majd az anyám által adott törülközővel letakarta a fejét, hogy ne találja őt meg senki. Mint a kisgyermek, aki ha becsukja a szemét, azt hiszi, hogy nem csak ő nem lát, de őt sem látja senki. A nagy zajra én is kimentem. Sajnáltam Gizellát, sarasan, vizesen, hétfő hajnal-

ban az előtérben. Nem lehetett rajta segíteni, rettegett, rimázkodott. Édesapám eközben a telefontól könnyökölve tárcsázott. A számok hosszasan forogtak körbe az öreg tárcsás telefonon. Hét, három, kettő, a forgás hosszúságából már tudtam, melyik számokat tárcsázza édesapám. Türelmesen várt, s amikor valaki felvette, morajlást hallottam, amit édesapám felcsattanása követett:

– Pontosan tudom, hány óra van, mivel édesanyád betört hozzánk, felverte az egész házat, és most is itt ül, és képzelődik. Kelj fel, és gyere érte azonnal!

Én ekkor visszamentem aludni. Gizella még sokáig lakott az utcánkban, és egyre többször járta az utcákat magában beszélve, mintha összekeveredne benne a múlt és a jelen.